

СТАНОВИЩЕ

Относно качествата и приносите в дисертационния труд на тема:
„Промени в спортно техническите характеристики на препятственото бягане съобразно комплексните фактори на постижението” за присъждане на образователна и научна степен „доктор” в образователна област „Здравеопазване и спорт” и в професионално направление 7.6 Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)”

Автор на дисертационния труд – Григор Красимиров Гутев

Автор на становището – доц. д-р Йордан Нешов Йотов

В представеният за становище дисертационен труд авторът си поставя за цел да разкрие в детайли особеностите на спортната техника в бягания на 110 м. препятствено бягане. Докторантът проследява изменението в спортната техника съобразно комплексните фактори на спортното постижение. Резултатите от това би могли да обогатят и разширят познанията на спортните специалисти, работещи в това направление от лекоатлетическите дисциплини.

Научният труд на Григор Красимиров Гутев е разработен в четири взаимосвързани глави в обем от 160 стр. включващи: 39 табл.; 40 фиг.; и 106 литературни източници, от които 37 на кирилица, 65 на латиница и 4 интернет адреса. Трудът е структуриран и разработен по класическа схема според методическите изисквания и включва: **I. глава Литературен обзор; II. глава Цел, задачи организация и методика на изследването; III. глава Анализ на резултатите; и IV. глава Изводи и препоръки.**

Първа глава „Литературен обзор” е разработена в три подглави. В подглава 1.1. „Комплексни фактори на спортното постижение в дисциплината 110 метра препятствия” задълбочено са проучени и

представени теоретичните основи на 110 м. преп. бягане (стартово ускорение, максимална препятствена скорост и специална препятствена издръжливост). Въз основа на обширен литературен обзор е направен задълбочен преглед на комплексните фактори определящи спортното постижение при препятствено бягане. Проучен е значителен обем от научна информация (значителна част на чужд език), която е анализирана и обобщена.

В подглава 1.2. „Техниката – фактор на спортното постижение в дисциплината 110 метра през препятствия” доста обстойно и с високо ниво на познания са изложени въпросите, отнасящи се до старта и бягане до първо препятствие, техниката на преодоляване на препятствията, бягане между тях и бягане след последното препятствие и финиширането. Направеният обстоен преглед на научно-методическата литература и множеството изследвания, свързани със спортната техника на препятственото бягане, позволяват на докторанта да вникне и в най-малките детайли от техниката на този сложен двигателен акт. Всичко това е изложено основно в **подглава 1.3. „Възгледи за промените на спортната техника на препятственото бягане в научно-методичната литература”**. Тук троличава високото професионално ниво на познания на докторанта Григор Гутев в посока на изследвания проблем. Анализиран са редица мнения и становища на известни чужди и български специалисти. Докторантът задълбочено разглежда този въпрос, който представлява основната теза на научния му труд.

Работната хипотеза, изведена в подглава 1.4, показва необходимостта от изследване и разкриване на показателите за спортната техника в препятственото бягане, имащи подчертан приложен ефект. Чрез него се оптимизира тренировъчният процес при развиване на отделните фактори на спортното постижение.

Втора глава „Поставената цел, задачи, методика и организация на изследването” позволява на докторанта да извърши пълноценно изследователската си работа. Чрез решаване на поставената от автора цел

„Усъвършенстване на техническата подготовка в препятственото бягане посредством разкриване на оптимизационни критерии за спортната техника, свързани с проявата на отделните фактори на спортното постижение” се реализират 5-те задачи.

Формулираните задачи на изследването са взаимно свързани и са в съответствие с теоретичната постановка, работната хипотеза и предназначението на научния труд. Докторантът правилно е подбрал контингента от изследвани лица, който е достатъчен за статистическия анализ и за получаване на обективни резултати в научния си труд. Предметът на изследване е съобразен с поставените задачи. Методиката на изследване е представена коректно и ясно.

При обработката на резултатите са използвани математико-статистически методи, успешно прилагани от докторанта, но би трябвало да се опишат параметрите, които се извеждат при обработката на данните.

Глава трета „Анализ на резултатите” се състои от три подглави.

Първата подглава III.1. „Анализ на изменението на скоростта в препятственото бягане на 110 м при състезатели с различна квалификация и възраст” е свързана със специфичните особености в разпределението на усилията по състезателното разстояние при състезатели от отделни възрасти и квалификационни групи. Тук са изведени и разкрити резерви, които може да се използват в предложените модели за оценка на изменението на скоростта на бягане на препятственици от съответната възраст.

Втората подглава III.2. „Кинематичен анализ на препятствената крачка съобразно факторите на спортното постижение” демонстрира задълбочени познания на докторанта. Данните от направеното изследване са обработени и представени коректно. Тук са изследвани вариацията и взаимовръзката на всеки един от 37-те показатели за препятствената техника със спортния резултат. Анализират се резултатите от изследването по възрастови групи, прави се сравнение между тях, проследява се влиянието на

отделните фактори. Чрез направения анализ тук се решава трета и четвърта задача от дисертационния труд.

Третата подглава III.3.”Апробация на система за контрол и оценка на кинематико-динамичните показатели на препятственото бягане на 110 м при състезатели от различна възраст и квалификация” е свързана с практическата реализация на резултатите от дисертационния труд.

Предложените от докторанта таблици за контрол и оценка на показателите за изменение на скоростта и тези за спортната техника ще позволят на специалистите по-обективно да оценяват и контролират своята дейност. Задълбоченият анализ на получените резултати отговаря на работната хипотеза, целта и задачите на изследването. Таблиците и фигурите, представени тук, и анализът към тях показват една много добра общотеоретична подготовка на докторанта.

Изводи и препоръки от Четвърта глава са изведени коректно на базата на получените резултати, които имат сериозен принос към теорията и практиката. Изведените пет извода биха могли малко да бъдат по-конкретни. Същото бих посочил и за препоръките. Накрая бих посочил следните приносни моменти на дисертационния труд:

1. Резултатите от научния труд ще обогатят методологията при подготовка на състезателите на 110 м препятствия чрез предложения нов подход при анализа на показателите за спортната техника.

2. Разработени и предложени са нови критерии за контрол и оценка на показателите за препятствената техника и скоростта на бягане, всичко това е съобразено с комплексните фактори на постижението, с оглед възрастта и квалификацията на състезателите.

Представеният списък на публикациите по темата на дисертационния труд включва четири участия в международни научни конференции, които показват сериозния научен интерес на автора към изследвания проблем.

Заключение: Научните приноси в дисертационния труд

„Промени в спортно-техническите характеристики на препятственото бягане съобразно комплексните фактори на постижението”, свързани с обогатяване на теорията и практиката при подготовка на състезатели на 110 м препятствия са достатъчно убедителни, поради което предлагам на уважаемото жури положително решение за присъждане на образователна и научна степен „доктор” на Григор Красимиров Гутев в професионално направление 7.6 Спорт, научна специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)”

05.11.2015 г.

Изготвил становището:

(доц. Йордан Йотов д-р)